

Na zahradě v Libořezích přistála

Sportovní pilot a modelář David Formánek si splnil klukovský sen. Doma na zahradě si otevřel letecké muzeum, kam přichází zástupy nevěřících obdivovat dvě nadzvukové armádní stíhačky.

JANA FORMÁNKOVÁ

Jak se ocitl vojenský MiG v Libořezích na zahradě?

Abra-kadabra. Mluvíte s magorem, který odmalička zbožňuje létání. Můj strejda létal jako stíhací pilot v Čáslavi. Od svých pěti let jsem za ním chodil na letiště. V hangáru mě posadil do MiGu a já se zamiloval. Kromě toho jsme bydleli v Rožnově, kde byl přistávací koridor letiště v Plané. Tam se létaly ostré pohotovosti i výcviky. Celé prázdniny jsem piloty sledoval. Sám sportovně létám na letišti v Hradci. Když jsem měl možnost získat vysloužilou stíhačku, neváhal jsem.

Dokázal byste s tím MiGem sám létat?

Určitě ne. Je to jeden z nejnebezpečnějších strojů, které jsme v armádě měli. Na pilo-

„SEDNOUT SI DO KOKPITU jednoho z mála kompletních stíhacích MiGů-21, který je teoreticky stále funkční. Skutečně se dotknout opravdového bojového letadla. To není jinde dovolené. Na to si musíte zajet k nám do Libořez,“ říká David Formánek, zakladatel tamního leteckého muzea.

Foto: Deník/ Jana Formánková

táž je strašně náročný a bez super výcviku není možné si do toho sednout. Dokázal bych s ním pojíždět, ale do vzduchu bych ho nedostal.

Kolik taková stíhačka uletí a co to vlastně žere?

Tenhle MiG-21 má v záletovém protokolu uvedenou rychlost 2260 kilometrů v hodině, to je 2,08 Mach. Nicméně u nás létal rychlostí pouze do 1900 km/h. Jsme tak maličký, že by z republiky vylítl.

Startovalo se na letišti v Budějovicích, na plné forsáži se nastoupalo do výšky 15 kilometrů a bouchnul se první Mach. To znamená, že se překonala rychlost zvuku. Pak stíhačka namířila k hranici se Slovenskem, dosáhla 1900 km/h a vracela se směrem na Jihlavu. Od Jihlavy pak brzdila až do Budějovic. Celé to trvalo 10 minut a spotřebovalo se 2700 litrů paliva.

V plné rychlosti vydrží MiG-21 ve vzduchu maximálně 15 minut a žere letecký petrolej, což je v přepočtu na civil taková horší nafta do auta. Výkon má 56 tisíc koní.

Co dokáže tenhle stroj v boji?

Přepadová stíhačka MiG-21 sloužila k boji na krátké vzdálenosti proti jiným vzdušným cílům. Je to ruské letadlo z konstrukční kanceláře Mikojane Gureviče, proto se jmenuje MiG.

Tato byla vyrobena v září 1974, od listopadu sloužila na základně v Pardubicích a v roce 2005 dosloužila v Čáslavi. Tehdy byl ukončen provozu MiGů.

Lítala na vojenské hotovosti i na výcviku. Naše letadla našťastí nezažila žádný ostrý boj. Dost možná také proto, že jsme bývali jedním z nejvzbrojenějších států východního bloku. Bylo zde 950 stíhaček. To neměl žádný jiný stát v Evropě. Za totality jsme tvořili takzvanou Vysokou modrou zeď, což byla hranice mezi západem a východem, kde jsme hlídali a bránili náš vzdušný prostor.

PŘEPADOVÁ STÍHAČKA MiG-21 z roku 1974 dosahovala rychlosti 2260 km/h, vystoupala do výšky téměř 20 kilometrů a do 5 minut od startu zasáhla kdekoli na našem území.

Foto: Deník/ Jana Formánková